

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie
Mevrouw drs. M.C.F. Verdonk
Kamer L 324
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Den Haag, 13 december 2004

Zeer geachte Mevrouw Verdonk,

Op 2 september 2004 hebben de kamerleden Dittrich, Bos, Van Aartsen en Verhagen een motie ingediend, waarin is verzocht te bezien of 'ten aanzien van migrerende partners tenminste alfabetisering in de eigen taal gewenst is'. (Tweede Kamer vergaderjaar 2003-2004, 28 689, nr. 27)

Van de zijde van uw departement is aan de ACVZ verzocht om met betrekking tot deze motie van advies te dienen.

De ACVZ acht de navolgende juridische en beleidsmatige overwegingen met betrekking tot de genoemde motie van belang.

1. De artikelen 8 en 12 van het EVRM constitueren een recht om te huwen en een recht op eerbiediging van (de uitoefening van) prive-, familie- en gezinsleven. De combinatie van het vereiste van het behalen van het inburgeringsexamen buitenland met het stellen van algemene opleidingseisen, ook al zouden die niet verder gaan dan een alfabetiseringsvereiste, kunnen op gespannen voet komen te

staan met deze rechten. Mede nu er in Nederland meer dan een miljoen mensen wonen, waarvan een niet onbelangrijk deel autochtone Nederlanders, die niet of niet volledig gealfabetiseerd zijn, lijkt moeilijk verdedigbaar dat alfabetisering in de eigen (buitenlandse) taal, hoe gewenst het kunnen lezen en schrijven ook is, een voor de Nederlandse democratische samenleving noodzakelijk gegeven is, bij gebreke waarvan een inbreuk op de genoemde rechten kan worden gemaakt.

2. De regelgeving van de Europese Gemeenschap maakt het stellen van deze eis voor nationalen van Europese lidstaten die deelnemen aan het vrije verkeer van personen, onmogelijk. Voor een deel van de Turken, nl. degenen die om arbeidsredenen naar Nederland migreren en de vervolgens naar Nederland komende partners van laatstgenoemden geldt het zelfde en wel op grond van het Associatierecht. De Europese richtlijn 2003/86 EG van 22 september 2003, inzake het recht op gezinshereniging - tevens omvattende gezinsvorming -, laat het stellen van integratievoorwaarden overeenkomstig het nationale recht toe. Het is echter de vraag of een eis van gealfabetiseerd zijn in een andere taal dan het Nederlands voor 'derde landers' als integratievoorwaarde in de zin van artikel 7.2 van de richtlijn kan worden bestempeld.

3. Het inburgeringsstelsel dat de regering voor ogen staat leidt tot een niveau van kennis van de Nederlandse taal en de Nederlandse samenleving, dat allochtonen in staat zal stellen om aan de Nederlandse samenleving deel te nemen. Het inburgeringsexamen, af te leggen in Nederland, vraagt om een behoorlijke beheersing van het Nederlands.

4. Het opstellen en de uitvoering van regels die een zeker opleidingsniveau in het buitenland als entree-eis stellen, is complex (welke eisen, hoe te controleren, fraudegevoeligheid). Aannemelijk is dat een dergelijke activiteit een serieuze belasting zal vormen voor zowel de IND als voor de diplomatieke posten van Nederland in de betrokken landen.

Deze overwegingen, bezien in onderling verband, hebben de ACVZ gebracht tot de slotsom dat het invoeren van een alfabetiseringseis, naast de entree- en verblijfseisen voor duurzaam verblijf in Nederland die thans in het inburgeringsstelsel zijn voorzien, geen aanbeveling verdient, terwijl bovendien de juridische mogelijkheden daartoe, met name ook in het geval van gezinsvorming, beperkt zijn. Zou, nadat goed zicht is verkregen op de effecten van het geheel van inburgeringsverplichtingen, zoals dat nu is voorzien, alsnog blijken dat behoefte bestaat aan aanvullende maatregelen, dan kan op dat moment worden nagegaan welke maatregelen te dien aanzien mogelijk en wenselijk zijn. De ACVZ is dan uiteraard bereid van (nader) advies te dienen.

Hoogachtend,

Mr. T.J.P. Van Os van den Abeelen
Voorzitter Adviescommissie voor vreemdelingenzaken

Dr. J.J. van Miert
(Wvd.) Secretaris Adviescommissie voor vreemdelingenzaken